

VEJLEDEREN

4 DECEMBER 2021

Når unge står til søs

Unge får arbejdsidentitet.
Lærer at stå op og møde til
tiden. De får venner.
Skoleskibe kan bruges i
vejledningen af unge,
der er kørt træet
i skolen.

TEKST //

KARINA MEINECKE

FORMAND FOR DANMARKS VEJLEDERFORENING

Værdiernes indflydelse

På en konference afholdt af NICE (Network for Innovation in Career Guidance and Counselling in Europe) i starten af november, deltog jeg i en workshop om kritisk refleksion i karrierevejledningen. Her lavede vi en øvelse, som efterfølgende har fyldt en del hos mig, fordi den fik mig til at tænke over, hvor mine værdier til arbejde og arbejdsmarked kommer fra, og hvordan det en gang imellem kan præge måden, jeg tænker og sikkert også taler om det på, i min vejledning. Et af budskaberne i workshoppen var, at vi som professionelle vejledere er nødt til at have en kritisk refleksion over vores egen praksis, for at opdage ubevidste handlinger i vores vejledning.

Jeg vil dele øvelsen med jer og synes I, at det lyder spændende, kan I prøve den sammen med jeres kollegaer og få emnet på dagsordenen. Der er sikkert også andre måder, man kan skabe en fælles refleksion, men denne virkede ret godt på mig.

Først skulle vi hver især lave et stamtræ. Vi måtte selv vælge hvor detaljeret, vi gik til værks, men vi havde ikke mere end 10-15 minutter og udover navne, skulle vi også skrive job ved alle familiemedlemmerne. Samtidigt skulle vi tænke over de

historier omkring arbejde, som vi havde mødt gennem barndommen. Hvilke fortællinger havde tidligere generationer fortalt, både med ord og handling. Da det var gjort, sad vi to og to, hvor vi hver især havde 10 minutter til at fortælle om stamtræ og fortællinger. Efterfølgende var der en fælles snak om ligheder og forskelle i vores beretninger, men også

en refleksion over hvor nogle af de værdier, som vi har om arbejde og arbejdsmarked kommer fra.

Jeg kommer fra en slægt af arbejdere, hvor hårdt arbejde, sikkerhed og en god pension har været det, som man gik efter. Og hvilken betydning har det mon for min vejledning?

>> Jeg kommer fra en slægt af arbejdere. Hvilken betydning har det mon for min vejledning?

På workshoppen blev vi præsenteret for hæftet:

En guide til karrierevejledningens ukendte farvande.

Et kritisk refleksionsperspektiv, som er oversat til dansk, da VIA er en del af Erasmus+ samarbejdet (tinyurl.com/ukendtefarvande). Det er udkommet i sommer og indeholder mange spændende artikler og refleksionsspørgsmål.

VEJLEDEREN #4

December 2021

UDGIVER

Danmarks Vejlederforening
www.vejlederen.org

FORMAND

Karina Meinecke
formand@danmarksvejlederforening.dk
Tlf. 29250472

REDAKTION

Torben Elsig-Pedersen (ansv.)
Magasinhuset. www.magasinhuset.dk
redaktionen@magasinhuset.dk
Tlf. 40945740

BLADUDVALG

Helene Valgreen (formand)
Christina Rath
Karina Meinecke
Charlotte Knagh Trojahn
Inger-Lise Petersen

SKRIBENTER

Hanne Fischer
Ditte Heiden Pedersen
Benjamin Meyer Kastberg
Marie Nordskov Nielsen
Rie Thomsen
Randi Skovhus
Rita Buhl
Karina Meinecke
Torben Elsig-Pedersen

ABONNEMENT

Marie Nordskov Nielsen
marie.nordskov.nielsen@sol.dk
Tlf. 22834072

ANNONCER

AC Annoncer,
Allan Christensen
Tlf. 21725939
ac@ac-annoncer.dk

LAYOUT

Peder Lund

WEB

Stine Valgreen
stine@danmarksvejlederforening.dk

UDGIVELSER

#1: 1. marts 2022
#2: 16. maj 2022
#3: 26. september 2022
#4: 1. december 2022

Deadline ca. tre uger før udgivelse.

TRYK

Specialtrykkeriet Arco
ISSN-nr.: 1604-584X

FORSIDEILLUSTRATION:

Sidse Elsig

04
SIDEN SIDST //
Nyt om uddannelse, job og vejledning

08
PROFILIEN //
FGU giver unge en stemme

12
INSPIRATION //
Studietur eller ferie?

14
IGU //
Dobbelt mentorordning

18
KLUMMEN //
Ingen forkerte unge

22
SKOLESKIBE //
Udsatte unge står til søs

24
VEJLEDER //
Unge får arbejdsidentitet

28
3XR //
Gamle hjerner

30
EFTERTANKEN //
At skifte arena

>> VI SKAL VEJLEDE PÅ EN ANDEN MÅDE I GRUNDSKOLEN. FLERE SKAL HAVE VEJLEDNING, OG VI SKAL VEJLEDE ÅBENT OG ÆRLIGT OM MULIGHEDERNE OG UDFORDRINGERNE VED AT VÆLGE EN GYMNASIAL UDDANNELSE FREM FOR EN ERHVERVS- UDDANNELSE... EN STUDENTEREKSAMEN ER IKKE ALTID LYKKEN...

MED ANDRE ORD ER DER EN STOR GRUPPE UFAGLÆRTE, SOM GODT NOK HAR EN GYMNASIAL UDDANNELSE, MEN SOM ER ENDT PÅ SIDELINJEN...

TROELS LUND JENSEN OG **MIE DALSKOV PIHL**, BEGGE ANSAT I ARBEJDERBEVEGELSENS ERHVERVS RÅD. DAGBLADET POLITIKEN.

08

Rengøringsenheden i Aalborg Kommune mandsopdækker deres IGU-elever med lokal mentor på arbejdspladsen og en ekstern.

22

Et forløb som matros på et gammelt træskib kan hjælpe nogle af de udsatte unge, der er kørt fast i systemerne.

28

Er ældres hjerner en oversat kapacitet i et karriereperspektiv, fordi vi har så travlt med at glorificere det nye, det hurtige og det ungdommelige.

EuroSkills på dansk jord

EuroSkills 2025 bliver et af årtiets største begivenheder i Danmark. EuroSkills 2025 projektet skal både arrangere et europamesterskab for unge faglærte i Herning i 2025 – men også samle indsatsen for at løfte erhvervsuddannelsernes profil over for uddannelsessøgende unge.

Den danske delegation til EuroSkills Budapest i 2018. Murer Samuel Birk jubler over sin sølvmedalje.
Foto: SkillsDenmark.

Eux tiltrækker elever, der ellers ville have valgt gymnasiet

Næsten halvdelen af de unge, der starter på en teknisk eux-uddannelse, har også overvejet gymnasiet – og har forudsætninger for at starte i gymnasiet.

Meget tyder på, at manglen på faglærte bliver en samfundsmæssig udfordring i fremtiden, og vi halser efter det politiske mål om, at hver fjerde ung skal vælge en erhvervsuddannelse.

Eux'en, der på få år er blevet et meget populært uddannelsesvalg blandt de unge, kan være et af svarene på, hvordan vi får flere stærke faglærte. Uddannelsen, der mikser studentereksamen med et svendebrev, vælges ofte af unge, som ellers har haft en gymnasial uddannelse i tankerne: 45 % af de unge, der går på en teknisk eux, ville have valgt gymnasiet, hvis ikke eux eksisterede.

Eux-eleverne er da også kendetegnet ved, at de er fagligt stærke i de boglige fag og har et snit med fra grundskolen, der kunne skaffe dem adgang til gymnasiet. Det viser en undersøgelse fra EVA.

Sociale problemer bremser unge

Blandt unge uden en ungdomsuddannelse er nærmest ingen gået fri af enten helbredsproblemer, dårlig skolegang, massive sociale problemer eller svag hjemmebaggrund, viser analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

De 25-årige, der ikke har en ungdomsuddannelse, er ofte vokset op med en eller flere udfordringer.

13 ud af 14 i gruppen har enten haft helbredsmæssige problemer, dårlige karakterer i grundskolen, massive sociale udfordringer eller svag hjemmebaggrund i opvæksten. Hver femte er endda vokset op med både helbredsmæssige problemer og dårlige karakterer.

Social skævhed på universitetet er størst i studiestarten

Studerende med akademikerforældre har større chancer for at gennemføre en universitetsuddannelse, men forskellen mellem dem og andre unge forsvinder efter første semester. Herefter har de unge lige store chancer for at fuldføre, så længe deres forældre har en uddannelse. Studerende med ufaglærte forældre har fortsat større risiko for at falde fra – også efter første semester. Det viser en ny analyse fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

Universitetet kan være en hård nød at knække, og næsten hver tredje studerende falder fra i løbet af de første to studieår. Men unge med akademikerforældre har lidt bedre odds end andre unge.

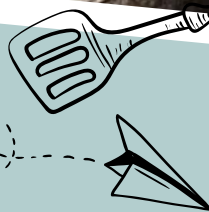
Ønsker man fra universiteternes side at bekæmpe det høje frafald, peger EVA's nye undersøgelse på, at der bør ske en øget indsats på første semester for at lette overgangen til studielivet.

FÅ **ET ÅR** FYLDT MED **VENSKABER,** FEDE **OPLEVELSER,** OG SJOVT **NØRDERI**

we do
Design

GASTRONOMI

GRAFISK DESIGN

GAME DESIGN

BOOK ET BESØG
TIL JER SOM **VEJLEDERE**
ELLER TIL EN MULIG ELEV
RING OG **HØR MERE PÅ**
57 83 01 02

  [fagskole.nu](https://www.fagskole.nu)

 **Soro Fri
Fagskole**

Socialt frikort bruges for lidt

Siden 2019 har de allermest udsatte i vores samfund fået chancen for at få en fod ind på arbejdsmarkedet ved hjælp af et socialt frikort. Et pilotprojekt har imidlertid afdækket flere børnesygdomme ved frikortet. Med frikortet i hånden må borgere med særlige sociale problemstillinger, fx hjemløse, personer med psykiske lidelser eller misbrugere, tjene op til 20.000 kr. om året, uden at indtægten fradrages i kontanthjælp eller andre offentlige ydelser.

Siden ordningen blev sat i værk er i alt 4.518 udsatte borgere visiteret til frikortet, men kun 1.707 har anvendt det. Og det er ikke godt nok, mener seniorkonsulent Anette Hansen fra videnshuset Cabi. Hun har gennem to år været leder for et pilotprojekt finansieret af Trygfonden, der har arbejdet med det sociale frikort i kommunerne Esbjerg, Holstebro, Næstved og Vejle.

Evalueringsrapporten peger på, at den helt store udfordring for borgere med et socialt frikort er, at de har svært ved at finde relevante småjobs at søge.

Hvis denne gruppe ikke skal tilføjes flere nederlag i en i forvejen svær tilværelse, er det ifølge Anette Hansen nødvendigt, at landets kommuner forpligtes til at yde en større indsats end tidligere.

1-2-3

Trepartsaftale skal sikre et styrket voksen-, efter- og videreuddannelsessystem

Regeringen og arbejdsmarkedets parter har indgået en aftale om at forlænge aftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (VEU) i et år. Der afsættes 328,5 mio. kr. i 2022.

Aftalen skal understøtte et stærkere voksen-, efter- og videreuddannelsessystem og indebærer en fuld videreførelse af de initiativer i VEU-trepartsaftalen fra 2017, som ikke allerede er afsluttet.

Det betyder blandt andet en videreførelse af forhøjede takster og VEU-godtgørelse på AMU-området, omstillingsfonden, en videreførelse af FVU-it og FVU-engelsk samt prøver på AMU.

Parterne er desuden enige om at udskyde de ordinære VEU-trepartsforhandlinger til foråret 2022.

Tværfaglig indsats får ufaglærte ud af ledighedskøen

Tværfaglige indsatser i JobCenteret i Ringkøbing-Skjern Kommune leder nu også ufaglærte og faglærte med en forældet uddannelse i retning af SOSU-området. Egentlig havde Louise Basse fra Videbæk tænkt på at blive socialrådgiver. Men med 10 år som ufaglært medarbejder hos Arla, tre små børn, en sygemelding og et knap nok afsluttet behandlingsforløb for anoreksi i bagagen var 37-årige Louise Basse usikker på, om hun magtede at vende tilbage til et så krævende studie.

Godt hjulpet af en tværfaglig indsats i JobCenteret, blev Louise Basse tilknyttet en mentor - og fik øjnene op for SOSU-uddannelserne. Da hun kunne prøve faget af med en måneds forudgående praktik i hjemmeplejen og på plejehjem - og samtidig kunne starte uddannelsen på en voksenelevaftale, var der ingen tvivl tilbage:

»Jeg vidste hurtigt, at det var det, jeg ville, men jeg magtede ikke alt det praktiske. Jeg havde brug for, at der var én, der havde overblikket og som tog kontakt og fik arrangeret, at jeg kom i praktik og som sørgede for at jeg kom på voksenlærlingeordningen. Det betyder, at jeg får løn fra starten. Jeg havde ikke kunnet tage uddannelsen på en SU - ikke med tre børn,« fortæller hun.

Tina Kamp Jensen, der er uddannelsesambassadør i Ringkøbing-Skjern Kommunes Beskæftigelsesafdeling, ser det som en succes, når en tværfaglig indsats kan hive ufaglærte som Louise Basse ud af ledighedskøen eller ressourceforløb og ind på en uddannelse.

»Voksenlærlingsordningen sikrer, at man som voksen ufaglært ledig eller faglært ledig, der ikke har brugt sine kompetencer i fem år eller har en ledighed over tre måneder, kan få en løn, der minimum svarer til mindstelønnen for ufaglærte, når man starter på en uddannelse,« forklarer Tina Kamp Jensen og peger på, at voksenlærlingeordningen dermed er alfa og omega for, at Beskæftigelsesafdelingen har god succes med at få ufaglærte borgere på 25 år eller derover tilbage på arbejdsmarkedet.

GENERATORPP.DK

"... MEN HVORDAN KAN **JEG** BRUGE DET?"

Vi ved, at den viden og de redskaber, du får på vores kurser og uddannelser, skal være let at omsætte i din daglige praksis. Derfor gør vi noget ud af at sætte os ind i din fagprofessionelle virkelighed, så vi kan omfavne de forskellige fagligheder, som vi møder på vores arrangementer. Så når du spørger *hvordan kan jeg bruge det?*, så svarer vi med undervisning, der kan implementeres og anvendes til de faglige udfordringer, du står over for i din hverdag.

GENERATOR

PÆDAGOGIK & PSYKOLOGI

TEKST //

TORBEN ELSIG-PEDERSEN, REDAKTØR

FGU

giver de unge
en stemme, men
mangler penge for at
blive en succes

Hanne Fischer, der er formand for Direktør- og rektorkollegiet i FGU, ser store perspektiver i, at FGU og den kommunale ungeindsats samarbejder om at skabe de bedste muligheder for de unge. Men lige nu mangler FGU penge.

HANNE FISCHER

Direktør i FGU Vestegnen, som dækker syv kommuner (Albertslund, Brøndby, Glostrup, Hvidovre, Ishøj, Rødovre og Vallensbæk kommuner). FGU Vestegnen har fire afdelinger, 400 elever og 85 medarbejdere.

Hun er tillige formand for Direktør- og Rektorkollegiet for landets 27 FGU-institutioner.

Det er fuldstændig fantastisk, at vi har fået FGU. For med FGU har de unge, som ikke før havde en stemme i uddannelsesdebatten, fået en stemme og de har fået et uddannelses tilbud. Ordene kommer fra Hanne Fischer, der er leder af FGU Vestegnen og formand for FGU'ernes Direktør- og Rektorkollegium. Fra og med denne udgave af Vejlederen er Hanne Fischer samtidig en del af det faste klummepanel, som på skift bidrager med refleksion og synspunkter her i bladet.

FGU henvender sig til unge under 25 år som ikke er i uddannelse og job.

I FGU går det godt med at få etableret samarbejder med de kommunale ungeindsatser.

»Over hele landet kan jeg se, at man arbejder med kendskabet til hinanden. Vejlederne på FGU og i den kommunale ungeindsats (KUI) arbejder tæt sammen og der er mange fælles kompetenceudviklingsprojekter, hvor FGU og kommunernes vejledere kører par-løb« siger Hanne Fischer.

Hun ser store perspektiver i, at FGU og den kommunale ungeindsats samarbejder om at skabe de bedste muligheder for de unge.

»Det er en god investering at bruge tid på samarbejdet og køre fælles kompetenceforløb mellem os og kommu-

nerne, for det kan være med til at afbureaukratisere arbejdsgangene til fordel for de unge. Målet er, at vi som FGU-institutioner har tæt daglig kontakt med vejlederne i kommunerne, og det er da også mit indtryk, at der landet over er stort engagement fra KUI-vejlederne i at samarbejde med os. Vi har det til fælles, at vi gerne vil lykkes med de unge,« siger Hanne Fischer og minder om, at arbejdsopgaverne omkring de unge rummer langt flere aspekter end uddannelse og job. Mange unge som er i kontakt med både FGU og den kommunale ungeindsats kan også have sociale udfordringer, opleve hjemløshed eller misbrug.

FGU skal have en bæredygtig økonomi

»Mange af de unge på FGU hører ikke til dem, der har råbt højt i folkeskolen om deres behov. Med FGU har de for første gang fået en politisk stemme, da FGU er organiseret med en skole- og elevorganisation. Det har den målgruppe af elever ikke haft tidligere.«

Hanne Fischer noterer sig bred politisk opbakning bag dannelsen af FGU tilbage i 2019, men hun savner en bæredygtig økonomisk ramme.

»Det er værd at diskutere, hvorfor politikerne ikke har fulgt deres intentioner >>>

>> Det er helt kafkask, når statsministeren både taler om en udfordring med unge uden for job og uddannelse og afsætter 2,5 milliarder kroner til forhandling på finansloven uden at nævne FGU med et ord.

ner op med at sørge for, at FGU er kommet godt fra land med en bæredygtig grundfinansiering. Vi ser lige nu, at FGU over hele landet bløder økonomisk. Det kan ikke bare forklares med Corona og med en svær fusionsproces. Det handler om, at FGU mangler grundfinansiering. Samtidig er FGU-konstruktionen en svær hybrid mellem en statslig og en kommunal finansiering,« siger Hanne Fischer.

Formanden for Direktør- og rektorkollegiet for FGU'erne står uforstående overfor, at samtlige politiske ordførere på Christiansborg bakker FGU op i ord, mens statsministeren ikke nævner FGU med ét ord, når hun adresserer udfordringen med unge, der står uden job og uddannelse.

»Det er helt kafkask, når statsministeren både taler om en udfordring med unge uden for job og uddannelse og afsætter 2,5 milliarder kroner til forhandling på finansloven uden at nævne os med et ord,« siger Hanne Fischer.

Hun håber derfor på handling i de kommende finanslovsforhandlinger.

FGU mangler elever

En generel mangel på elever er en anden årsag til FGU's aktuelle udfordringer. Med højkonjunktur i samfundet er der stor efterspørgsel på ufaglært arbejdskraft og samtidig optager 10. klasser og efterskoler stadig flere unge. Begge dele presser elevtallet på FGU, som i øjeblikket mangler 1400 elever i forhold til sidste år.

»Mange FGU-institutioner er i gang med besparelser. Vi har måtte tilpasse siden, vi startede, fordi økonomien ikke hænger sammen. Når vi så oveni oplever elevnedgang, rammer det dobbelt hårdt.«

FGU's økonomiske grundlag er samtidig afhængig af, at eleverne skal visiteres af kommunerne.

»Vi er med den konstruktion en del af de kommunale budgetter, hvor der er fokus på økonomi. Derfor er vi aktuelt i dialog med KL om, hvad årsagerne kan være til, at vi ikke har den forventede tilgang af elever. I FGU hænger det ikke sammen. Der er så store forventninger til, hvad vi skal levere af forskellige tilbud, men jeg er oprigtig i tvivl, om vi kan blive ved med det, når ressourcerne er så begrænsede.«

Hjerte og hjerne

Igennem flere år har der været politisk fokus på de unges valg af uddannelse og job.

Ifølge Hanne Fischer har de unge langt hen ad vejen rettet ind efter de politiske hensigter, blandt andet i forhold til at komme hurtigere igennem uddannelserne.

»Jeg er stolt over, at FGU kan bidrage til den store samfundsmæssige opgave med at få unge i job og uddannelse – og lige nu oplever jeg, at der er stor efterspørgsel på faglært arbejdskraft,« siger Hanne Fischer.

Med det store behov for mere faglært arbejdskraft, oplever Hanne Fischer, at der er en stor balanceringsopgave i forhold til på den ene side at lytte til de unges drømme og ønsker, samtidig med at vejlederne skal håndtere samfundets forventninger til arbejdskraft.

»Personligt mener jeg, at hvis vi vil lykkes med de unge, så handler det om, at vi skal finde en god balance imellem hjertet og hjernen.«

LÆS HANNE FISCHERS KLUMME PÅ >> SIDE 18

SIDSTE NYT: Ved redaktionens deadline blev der indgået forlig om finansloven, hvor FGU blev tilgodeset.

BØGEVANGSKOLEN - Vejle Fri Fagskole
- EN GOD START PÅ VOKSENLIVET

STU MED SIGTE PÅ ARBEJDE OG LIV

Vi tilbyder en samlet pakke til unge med særlige behov.
Vores fokus ligger på at klargøre eleverne til et selvstændigt voksenliv.

BØGEVANGSKOLEN | BØGEVANG 18 | 7100 VEJLE
TLF. 7582 1176 | MAIL@BVSK.DK | WWW.BVSK.DK

FENSKÆR

EFTERSKOLE

PRAKTISK/MUSISK OG PRØVEFRI SPECIALEFTERSKOLE

Kollegievej 5B
Nr. Nisum
7620 Lemvig
tlf. 9789 1177
post@fenskaer.dk

Læs mere på vores hjemmeside:
www.fenskaer.dk

GØDVAD

efterskole

Et særligt tilbud til særlige elever

Et godt
ungdomsliv
til alle

Gødvad Efterskole er for elever
med særlige behov eller generelle
indlæringsvanskeligheder.

[Se mere på goed.dk](http://goed.dk)

Gødvad Efterskole | Stavangervej 2 | 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 08 11 | info@goed.dk | goed.dk

EN SPÆNDENDE UDDANNELSE

Glæde og faglig motivation
er i centrum på Glad Fagskole.

Prøv en uges praktik på en af
vores faglinjer:

Teater, Medie, Dyrepasser,
Håndværker, Gartner, Animation,
Køkken, Design og Pedel.

Kontakt:
København +45 29627528
tanja.b@gladfagskole.dk

Esbjerg +45 21 48 96 68
annie.mk@gladfonden.dk

Aabenraa +45 40121072
mathilde.h@gladfonden.dk

Ringsted +45 40279111
sacha.lw@gladfagskole.dk

gladfagskole.dk

GLAD

TEKST //

DITTE HEIDEN PEDERSEN

UDDANNELSES- OG ERHVERVSVEJLEDER, TECHCOLLEGE I AALBORG

God ferie kære vejleder!

"At rejse er at leve" – at vejlede er at rejse."

>> Det virker til, at noget af det væsentligste indenfor vejledningsområdet kerneopgave ikke er ret tydelig for andre.

For nogle uger siden var en kollega og jeg på en studietur til Lyon for at deltage i en vejlederkonference igennem Academia netværket og Erasmus+. Netværkets fornemmeste opgave er at give vejledere mulighed for at udveksle viden om vejledning på tværs af Europa, og samtidig medvirke til at danne europæiske vejledningsnetværk.

Vores tur omhandlede både indsigt i det franske og det tyske uddannelses- og vejledningssystem, og gav mulighed for, at vi omvendt kunne fortælle om det danske system. Omfanget af turen var 4 intensive dage i Lyon, hvor der blev besøgt uddannelsesinstitutioner og erhvervsmæssige samarbejdspartnere. Der var også lagt tid til at møde nogle af værtsnationens unge, som jo var genstand for vejledningen, og ligeledes var vi på en 2 timers gåtur i Lyons gader med præsentation af alt det europæiske islet i byen. Kommunikationen foregik på engelsk, fransk og tysk, hvilket gled bedre nogle steder end andre. Vi var jo placeret i det franske.

Studietur – Nåå, god ferie

Når det så er sagt, kan jeg stadig ikke lade være med at tænke tilbage på reaktionen fra både kolleger (ikke indenfor vejlederprofessionen), familie og venner, når jeg fortalte både før og efter turen om indholdet af denne: "God ferie", "Det er da fedt at være på ferie i arbejdstiden", og mange andre lignende kommentarer blev jeg ikke sparet for. Det var samtidig svært for mig at komme igennem med mit budskab om en meget intensiv og faglig konference, hvor der ikke var indlagt tid til ferie (og ej heller fri tid). Og det irriterer mig!

Og samtidig fører det til en undren over, hvad andre "ikke-vejledere" egentlig kender til vores profession og fagområde – åbenbart meget lidt. Det virker til, at noget af det væsentligste indenfor vejledningsområdets kerneopgave ikke er ret tydelig for andre – nemlig at vi skal være med til at give vores vejledte indsigt og viden, hvilket jo kun kan effektueres, hvis vi selv får netop dette.

En kompleks opgave

Jamen okay, hvad laver en vejleder så? Hvad er en vejleders kerneopgave?

En vejleders opgave er meget mangfoldig, også alt efter hvor vejlederen er ansat. Men i bund og grund uafhængig af institution og organisation, er en vejleders primære opgave at samtale med de vejledte. I samtalen skal vejleder være den koordinerende i forhold til den vejledtes retning. Her er det vigtig både at have et metakommunikativt blik, et fokus på den vejledtes sprog, og samtidig være med til at udvide den vejledtes perspektiv ved en mere aktiv lytning og vurdering i samtalen. Udover at have fingeren på pulsen i forhold til det samtaletekniske, er en af vejledernes fornemste opgaver også at have kendskab til den nyeste viden indenfor både uddannelse og erhverv, samt andre samfundsmæssige aspekter, som fx lovgivning.

Studietur åbner horisonten

Men hvad kan så en sådan udenlandstur for vejlederen give til vejlederen selv, vejlederens arbejdsgiver, vejlederens kolleger og de vigtigste; vejlederens vejledte?

Betydningen af en sådan udvekslingstur er stor. Her kan vejlederen få udvidet sin vejledningshorisont, få ny viden omkring samfundet/udlandet, blive inspireret af andre vejledningstilgange, og få skabt et netværk som kan være gennemgående i samarbejdet omkring de vejledte.

For vejlederen kan det understøtte den konstante udvikling, som altid skal være eksisterende indenfor dette fagområde. For vejlederens arbejdsgiver er en sådan tur med til på den ene side at fastholde udviklingen for medarbejderen, men også for udviklingen af kerneopgaven i teamet og selvfølgelig medvirke til mere arbejdspositive og vejledningskompetente medarbejdere. For kollegerne kan en udvekslingstur for en vejledningskollega være med at få ny indsigt i andre måder at drive vejledning på, og give konkret inspiration til arbejdet med de vejledte.

For de allervigtigste vores vejledningssøgende kan en sådan vejledningstur være med til at udvide vejledningsrummet, mulighederne og understøtte læringsprocessen i vejledningen. Alt i alt er det en win-win situation for alle parter, som tager del i vejledningen.

Med den verden som vi lever i lige nu, som er konstant foranderlig jf. John Krumboltz, og uafhængig af tid og rum jf. Anthony Giddens, er det endnu mere essentiel for vejlederen at få viden om internationale forhold.

Vejlederen har behov for at kunne udvide egne globale kompetencer for at understøtte de vejledte i selv samme globale og foranderlige verden. Her kan netop et europæisk netværk med-

føre et fokus på det globale både i den individuelle og kollektive vejledning.

Fortæl hvad vi kan

Så når kolleger, venner og familie har sagt "god ferie", og med dette indirekte antydning, at en studietur for en vejleder ikke havde karakter af faglighed. Ja så vælger jeg at se det som en vigtig fremtidig fælles opgave for de professionelle indenfor vejledning at formidle viden om vores egen profession, og betydningen af denne for både samfundet og den enkelte der søger vejledning.

Vejledning skal ikke undervurderes, og nedgraderes til "bare at være en samtale". Vejledning indeholder så mange betydningsfulde elementer for mange mennesker, og kan være med til indirekte og/eller direkte at udvide perspektiver og frigøre samfundsmæssige strukturer. Så kære vejlederkolleger. Frem med alt, hvad vi kan, og bred det vigtige budskab ud i verden. Eller bare med nærområdet til at starte med.

TEKST //

BENJAMIN MEYER KASTBERG, KOMMUNIKATIONSKONSULENT

Uden dobbelt mentorordning ville Jane løbe panden mod en mur

Rengøringsenheden i Aalborg Kommune mandsopdækker deres IGU-elever med lokal mentor på arbejdspladsen og en ekstern. Ellers vil de sandsynligvis løbe panden mod en mur, mener vejleder.

Shilan er IGU-elev i Aalborg Kommune. Det står for Integrationsgrunduddannelsen og er til for, at flygtninge får en grundig oplæring i at begå sig sprogligt og fagligt på det danske arbejdsmarked.

Hendes mentor og arbejdsmakker hedder Jane Jensen. Med 37 års erfaring i rengøringsbranchen er der sådan set ikke noget, hun ikke har prøvet før. Hun har i flere år været leder, men er nu ansat som rengøringsassistent – med mentoransvar.

Det ansvar tager hun seriøst – også når det gælder spørgsmål, der handler om andet end arbejdspladsen.

»Jeg må indrømme, at jeg ikke tænker så meget over, hvad jeg gør. Jeg gør det jo for at hjælpe Shilan. For eksempel har vi sammen bestilt tid til anden vaccine. Og kommer hun med noget fra skolen, som hun har problemer med at læse, så hjælper jeg,« fortæller hun.

Hun hjælper nemlig også Shilan med praktiske spørgsmål om livet som samfundsborger.

»Når der kommer nogle fra andre lande, der godt vil arbejde i Danmark, så synes jeg også, vi skal tage godt

imod dem. Jeg kan ikke hjælpe alle, men jeg kan hjælpe Shilan. Så vi ikke taber nogle på gulvet. Vi har brug for arbejdskraften.«

IGU-forløb er mere intense at vejlede

Rengøringsenheden hører til under hjemmeplejen i Aalborg Kommune. Den servicerer godt 4000 borgere i private hjem, men har herudover en afdeling ved navn Anden Rengøring. Her har Jane og Shilan deres daglige gang. De svinger gulvmoppen på f.eks. institutioner, plejecentre og botilbud.

De første IGU-elever begyndte i sommeren 2020, hvor Jane og Shilan blev makkere.

I godt fem år har Rengøringsenheden haft egne mentorer, men rollen er mere intens, når man har med integrations-elever at gøre.

»Det er mere intenst, end hvis man har en Social og Sundheds-elev i tre uger. Netop fordi Jane og Shilan danner makkerpar hele året,« siger Birgit Jensen, assisterende leder i Rengøringsenheden.

Shilan er dog meget lærenem. Derfor er oplæringen trods sprogvanskelighe-

der gået bedre end forventet, beskriver Jane.

»Vi vidste ikke, hvad det var for nogle personer, vi fik ind. Og de vidste jo heller ikke, hvem de skulle gå med. Så vi har nok været lige nervøse den første gang. Men når man så kommer i gang og ser, at Shilan er så lærenem, så forventer man en lille smule mere næste gang,« fortæller hun.

Stor forskel på at arbejde i Mellemøsten og i Danmark

Nogle gange sker det, at sprogbarrieren bliver for stor for Jane og Birgit at tale sig rundt om. Men så ringer de til en af Aalborg Kommunes to IGU-mentorer, Zakaria Al-Huran.

»Hvis vi ikke havde haft ham, så tror jeg, at vi havde løbet panden mod en mur engang imellem. For så har der måske været sprogproblemer, fordi man ikke helt har kunne forklare det,« siger Jane.

Kommunens mentor har til opgave at vejlede IGU-elever om alt, der har med arbejdsvilkår at gøre. Det kan f.eks. være forskellen på ferie og omsorgsdage. Eller det kan være at udfylde oplys-

>>>

Dobbelt mentorordning er et vigtigt element i vejledningen af IGU-elever i Aalborg.

>> Det giver mig en stolthed, at det jeg gør for at hjælpe Shilan, det lykkes. Jeg kan se, at hun møder glad på arbejde hver dag.

Shilan får som IGU-elev fodfæste på arbejdsmarkedet og samtidig får hun vejledning, så hun i forløbet afklarer sit fremtidige uddannelses- og jobønske.

HVAD ER IGU?

- IGU står for integrationsgrunduddannelsen
- Det er et 2-årigt forløb med kombination af praktik og 20 ugers uddannelse
- Målgruppen er flygtninge i alderen 18-40 år, som har været i Danmark i under fem år

ninger omkring skattekort, boligstøtte eller dagpengekort.

Og så går samtalen ofte på den store forskel mellem dansk og mellemøstlig arbejdskultur.

»Jeg kommer fra Syrien,« fortæller Zakaria. »Hvis jeg er på arbejde der, så gør jeg ikke noget, før chefen kommer og siger, at Zakaria nu skal du gøre det og det. For chefen giver i Mellemøsten ordrene. Det er forskelligt fra Danmark. Her afventer chefen, at vi selv finder ud af, hvilken opgave vi løser næste gang. Og har vi brug for hjælp, går vi til chefen.«

»Derfor kan danskerne måske tænke, at man er doven, hvis man bare afventer,« fortæller han.

Men det er altså blot et tegn på lydighed. Så man som medarbejder ikke begår fejl.

»I Danmark er det okay at begå fejl, for du gør dit bedste. Så viser chefen dig måske lige igen, hvordan det skal gøres. I Syrien får jeg en straf for at begå fejl,« fortæller Zakaria Al-Huran.

Jane er glad for at kunne lære andre om den danske arbejdskultur.

»Det giver mig en stolthed, at det jeg gør for at hjælpe Shilan, det lykkes. Jeg kan se, at hun møder glad på arbejde

hver dag. Det er jo fordi, tingene går op i en højere enhed for os begge. Hvis jeg ikke går ind og hjælper Shilan og bare skubber hende til side, så får vi ikke den samme succesoplevelse ud af det, vel? Så har Shilan ikke den tryghed ved at gå med mig, hvis jeg bare siger, at det finder du selv ud af – ring til Zakaria,« siger hun og forsætter:

»Det er jo også en del af mit job som mentor. Jeg er ikke tvunget til det. Men det er en naturlig del af mig.«

Fremtiden byder (måske) på en rengøringsuddannelse

Shilan er sikker på, at hun de næste par år skal være her hos Rengøringsenheden.

Herefter vil hun tænke over, hvilken retning arbejdslivet skal tage. Uanset, hvad hun vælger, klæder det nuværende job hende godt på til at arbejde andre steder, mener Jane.

»F.eks. på en skole eller børnehave. Så hun kan med hjælp fra jobcenteret og Zakaria jo finde ud af, hvad mulighederne er. Hvad hun skal og ikke skal,« siger hun.

En gang i kvartalet holder Birgit og Jane møde med Shilan om hendes udvikling og ønsker for fremtiden. Så hun kan forfølge sin drømmeuddannelse.

»Jeg ved ikke nødvendigvis, hvad vi skal gribe fat i af uddannelsesmuligheder. Så det er noget, vi også kan tage på mødet med Zakaria. Hvis IGU-eleven har lyst til at prøve en måned eller to i en anden afdeling, er det også muligt,« siger Birgit.

Hun lægger dog ikke skjul på, at Shilan meget gerne må ende hos dem.

»På den lange bane kan Shilan forhåbentlig fylde en plads ud. Når uddannelsen er fuldendt og i hus. Men jeg ved jo også, at nogle af vores IGU-elever drømmer om at blive Social- og Sundhedshjælpere. Men at tage det step by step kan godt være svært. Integrations-elever har ikke været i Danmark i mere end fem år. Hvis man som Shilan kommer og skal starte på Social- og Sundhedshjælper-uddannelsen, ville det nok være svært at finde ud af at gebærde sig på skolen og i det danske sprog,« siger Birgit, mens Shilan giver et par anerkendende nik.

»Men så er Rengøringsenheden en indgangsvinkel til f.eks. den uddannelse. Rent menneskeligt er det jo også rart at kunne klæde nogen på til det fremtidige arbejdsmarked og til at få en uddannelse.«

HALVORSMINDE

HÅNDVÆRK

EN SKOLE

RIDNING

BORDTENNIS

BADMINTON

E-SPORT

TRÆ & METAL

PSYKOLOGI

HÅNDBOLD

I BEVÆGELSE

SAMFUNDSVIDENSKAB

GASTROEVENT

GAMEDESIGN

CARE

NATURVIDENSKAB

IVÆRKSÆTTERI

SVØMNING

MUSIK

CHALLENGE

FITNESS

DANS

FODBOLD

SPRING

MEDIE

KREA

IDRÆT

RING OG BOOK EN
RUNDVISNING

98 92 12 22

HALVORSMINDE
EFTERSKOLE OG FRI FAGSKOLE

TEKST //

HANNE FISCHER

Vejlederens faste klummepanel består af:

Hanne Fischer, formand for Direktør- og rektorkollegiet for FGU.*Svend Broholm*, uddannelsessekretær i 3F Odense.*Kristina Mariager-Anderson*, lektor vd Aarhus Universitet, Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU)*Bo Klindt Poulsen*, lektor i vejledning på Professionshøjskolen VIA UC.

Der findes ingen forkerte unge, heller ikke på den Forberedende grunduddannelse (FGU)

I Danmark taler man rigtig meget om målgrupper, og hvor de enkelte målgrupper hører til. På FGU har vi fokus på, hvordan vi kan hjælpe de unge, som vi har på vores institutioner. Vi taler ikke om, vi har den rigtige målgruppe, for vi tror på, at vi med de rette rammer kan rykke dem, uanset hvilket ståsted de kommer fra.

FGU er en ny forberedende uddannelse, som erstatter de tidligere forberedende tilbud, bl.a. produktionsskoler, kombineret ungdomsuddannelse, EGU og VUC-undervisning for unge under 25 år.

FGU åbnede dørene 1. august 2019 og står på skuldrene af et bredt forlig i Folketinget.

De unge på vores uddannelser er meget forskellige. Det gør vores arbejde både skønt og udfordrende – og så stiller det store krav til vores medarbejdere. De skal på én gang skal sikre, at eleven både opnår de nødvendige kompetencer, den faglige progression og gøres klar til at gå til prøve. Samtidig bokser mange elever med personlige og sociale udfordringer.

Dårligere stillet end deres jævnaldrende

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har netop udgivet den første delrapport i evaluerings- og følgeforskningsprogrammet til FGU. Den viser, at målgruppen på FGU er dårligere stillet end den samlede gruppe af unge under 25 år uden uddannelse og job.

Jeg mener, at vi skal væk fra at tale om, hvilke elever vi ikke skal have. Ingen unge er forkerte.

Hvis de unge på nogen måde kan profitere af at gå på FGU, så er vi forpligtet til at gøre, hvad vi kan for at løfte dem. Vi skal som professionelle tilpasse vores indsats til de unge. Samtidig kræver det, at der også bliver afsat de nødvendige rammer og ressourcer.

Det er afgørende, at samarbejdet med kommunerne er godt og smidigt. Kommunerne har med FGU-reformen fået et entydigt ansvar for at gøre de unge klar og for at iværksætte støtteforanstaltninger for de unge. Sådan et samarbejde dumper ikke ned fra himlen med færdige formler. Det er et arbejde, som skal opbygges og udvikles – og heldigvis er det i fuld gang på FGU-institutioner og i kommuner rundt om i landet. Som det fremgår af EVA's første evalueringsrapport, er samarbejdet mellem KUI og FGU under opbygning og generelt godt. Men der er stadig et stykke vej, før vi får sikret det helt afgørende kædeansvar, som er så afgørende for, at vi lykkes. Det er i høj grad også omdrejningspunkter i den reformkommission, som er nedsat til at se på, hvordan vi får løftet de 45.000 unge, som regeringen har valgt at sætte spot på i "Danmark kan mere".

360 grader rundt om de unge

Hvis vi skal i mål, så kræver det, at vi som professionelle kan håndtere en meget stor grad af kompleksitet. Det kræver, at vi arbejder 360 grader rundt om de unge. Og hvad er det så, vi gør på FGU? Det kan ikke beskrives bedre end af en af vores FGU-elever. Hun var så modig, at hun stillede sig op på FGU Danmarks årsmøde og beskrev, hvordan hun havde overvundet sin angst og var startet på sin drømmeuddannelse efter FGU.

Hun fortalte, bl.a.: "Jeg blev altid hjulpet, hvis jeg så fortabt ud og jeg blev hentet hjemme, hvis der var dage, jeg ikke mødte op. Hver dag skulle der løses konkrete opgaver og det gjorde, at jeg følte mig nyttig. Mine lærere insisterede på, at jeg fortalte dem, hvordan jeg havde det – og det betød, at jeg følte, at jeg var noget værd, og at de oprigtigt interesserede sig for mig".

Elevens fortælling omsætter mange af de ord, som blev brugt om FGU på årsmødet, hvor ord som dannelse, fællesskab, samarbejde, støtte, livsduelighed og gode overgange bare er nogle af dem. Elevens fortælling viser tydeligt, at det sjældent er undervisningen alene, som har betydning. Det handler også om, hvordan de unge bliver mødt, og hvordan der følges op på, hvor de er i livet.

På FGU arbejder vi med de unges motivation. Vi hjælper eleverne til at se, hvordan deres fremtid kan se ud og hvordan de kan bryde målet op i små bidder, så delmålene bliver mere overkommelige. Vores unge drømmer lige så meget om store uddannelser, som alle andre unge gør. På FGU kan vi tilrettelægge et skræddersyet forløb til den enkelte unge med vores tre spor, løbende optag, inddragelse af praksis samt etablering af erhvervstræning og kombinationsforløb. Vi skal løbende arbejde med elevernes progression, så der hele tiden kan bygges ovenpå og justeres. Her er det vigtigt med en bred palet af muligheder, så vi kan tilgodese den enkelte unges behov. Det er ikke altid, at FGU fuldt ud kan rumme den unge, derfor er samarbejdet med kommunen så vigtigt.

Vi skal skabe sammenhæng

Det er ikke kun samarbejdet med kommunerne, som er vigtigt. Det er også samarbejdet med de uddannelser, som de unge fortsætter på, særligt EUD og HF. Jeg tror, at vi i endnu højere grad skal have fokus på at skabe sammenhænge i uddannelsessystemet. Vi professionelle har ofte et blik på vores egen institution, og hvad den leverer. Det gælder også lovgiver, som i høj grad kigger på de enkelte institutionsformer. Det skal vi have lavet om på, så vi i højere grad kan fokusere på den unges samlede vej mod uddannelse og job. Rigsrevisionen peger på præcis det samme i deres beretning fra 2020 om "Indsatsen for at fastholde udsatte unge i uddannelse". Her rejser Rigsrevisionen en kritik af, at der ikke er overleveret de nødvendige oplysninger om udsatte unges behov for støtte og risiko for frafald mellem kommuner og erhvervsskoler.

Jeg synes, at alt dette understreger den vigtigste pointe. Vi skal som professionelle tilpasse os efter de unges behov og forudsætninger for at hjælpe dem videre. Det gør vi nemmest ved at samarbejde og dele erfaringer. Netop dét er en af grundstenene i FGU-reformen, og det skal bidrage til at sikre kædeansvaret for den unge.

EVALUERING FRA EVA VISER, AT FGU HAR:

- En høj forekomst af elever, der er vurderet ikke uddannelsesparate (81%)
- Har lave karakterer fra grundskolen eller slet ingen eksamen i dansk (18%)
- Har opholdt sig i DK i mindre end fem år (11%)
- Har været i berøring med psykiatrien (34%)
- Har været anbragt uden for hjemmet (14%)
- Er tidligere sigtede (10%)

MUNKEGÅRDEN
VI STØTTER VED HVERT TRIN OP AD STIGEN

Uddannelses-, beskæftigelses- og botilbud til unge med særlige behov

Munkegården er en helhedsorienteret socialpædagogisk institution placeret midt i Danmark. **Linjeværksteder: Træ; Køkken; Orangeri med heste; Landbrug; og Motor- & Metal.**

- STU (Lov 564)
- Særligt tilrettelagte beskæftigelsestilbud (LAB §32)
- Bo-del med botræning (SEL §107)
- Kollegieboliger til unge, der kan klare sig i egen bolig
- Beskyttet beskæftigelse (SEL §103)
- Aktivitets- og samværstilbud (SEL §104)
- Socialpædagogisk Støtte (SEL §85)
- Ressourceforløb

Scan koden og se film om vores linjeværksteder
www.munkegaarden.dk

kontor@munkegaarden.dk | tlf. 6444 1383

Vi sender undervisningen på Værksted

Sport
Ridning
Landbrug
Musik
Kunst/Håndværk
Film/Teater
IT/Medie
Køkken/Kantine
Bygge/Anlæg
Motor/Metal
Natur

Efterskole for Unge med særlige behov

www.tolneefterskole.dk

med mulighed for at få et fagligt løft i dansk og matematik

“Centralt beliggende med tog lige til døren”

Tlf. 9893 0511
Dvergetvedvej 95 Tolne

Botræning

TOLNE
EFTERSKOLE

Helle for fællesskab og udvikling
Efterskoleophold for sent udviklede unge

Kom og vær en del af vores fællesskab og mød nye venner.

Du møder en prøvfri skole med praktiske og kreative værksteder og hvor vi sammen har fokus på din personlige udvikling og livsglæde.

Læs meget mere om vores tilbud på:
www.efterskolenhelle.dk

helle
for at komme videre

En ny chance – en unik mulighed

HjælpeGuide

Nyt STU-tilbud på Efterskolen Helle

HjælpeGuide er et flerårigt forløb for unge med interesse for turisme og service. Der er bopligt, og gennem undervisning, bo- og jobtræning samt individuel vejledning hjælpes den unge på rette vej – mod en meningsfuld tilværelse.

HjælpeGuide optager fire unge årligt, og der er optagelse året rundt.

Yderligere information, tlf. 8638 4466

HjælpeGuide

Efterskolen Helle, Dyrehavevej 28, 8500 Grenaa.
www.efterskolenhelle.dk

STU-Ildrætsmedhjælper på Ulbølle
- en uddannelse for livet
- basis for et værdigt voksenliv

UNGDOMSUDDANNELSE FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

DRÆTSEFTERSKOLEN ULBØLLE

WWW.IEU.DK • TLF. 62 20 30 77

Plads til alle

-og et fantastisk sammenhold

Dybbøl Efterskole henvender sig til specialundervisningselever, der er bogligt interesserede.

Vi har dansk, engelsk og matematik med afgangsprøve. Masse af kreative fag, friluftsliv, rollespil, musik & samspil, glas & brugskunst, sport, samt 7 spændende liniefag.

For mere information
-Ring eller tjek vores hjemmeside.

Ragebølskovvej 3 • 6400 Sønderborg
Tlf:: 74 48 70 80 • www.dybboelefterskole.dk

EGÅ UNGDOMS- HØJSKOLE GØR UNGE UDDANNELSESPARATE

ET BREAK FRA DEN NORMALE SKOLEGANG UDEN EKSAMINER OG KARAKTERER GIVER SELVTILLID OG MOD TIL AT KOMME VIDERE I LIVET OG I UDDANNELSE

ALTERNATIV TIL FGU ELLER EN DEL AF EGU

- OPSTART I JANUAR OG AUGUST
- GÅ HER ET HALVT ELLER ET HELT ÅR
- MENTORORDNING
- PERSONLIG OG SOCIAL UDVIKLING
- FOTO · IDRÆT · DESIGN · ESPORT
- FILM · TEATER · MUSIK · KUNST
- PSYKOLOGI · BÆREDYGTIGHED

FOR 16-19 ÅRIGE

WWW.EUH.DK

VEJLEDEREN STÅR TIL SØS:

PÅ DE FØLGENDE SIDER BESKRIVES, HVORDAN ARBEJDET MED UNGE UDFOLDER SIG PÅ "SKOLESKIBE" SOM FULTON OG GEORG STAGE. VI BRINGER OGSÅ EN ARTIKEL MED ET VEJLEDERSPEKTIV PÅ LIVET FOR DE UNGE PÅ HAVET

Tre måneder til søs hjælper udsatte unge videre

Et forløb som matros på et gammelt træskib kan hjælpe nogle af de udsatte unge, der er kørt fast i systemerne. Men dagligdagen med mandskabet skal være præget af respekt og anerkendelse, og de unge skal have udsigt til uddannelse og job bagefter, for at det kan lykkes.

»Vi kan se, at de unge kommer videre med uddannelse og arbejde efter et forløb på tre måneder som matros på Fulton, og både de unge og de voksne omkring dem peger på, at deres trivsel og 'mestringstillid' er vokset markant. De får større tro på sig selv og deres evner til at sætte en positiv retning for deres liv,« siger Frans Ørsted Andersen, der er forfatter til en ny rapport om Fulton-projektet i Esbjerg. Rapporten er udgivet af DPU, Aarhus Universitet.

Mesterlære til søs

Fire unge kan komme sted af gangen på et tre-måneders togt med Fulton sammen med en skipper og tre øvrige besætningsmedlemmer. Der er altså lige så meget personale, som der er unge. De tre besætningsmedlemmer har ikke en pædagogisk uddannelse, men derimod selv en historik, som minder om de udsatte unges. Togterne starter med to ugers prøvetid, så de unge kan opleve,

om det er noget for dem, og så skal de unge ellers indgå i arbejdet med skibet.

»De unge på Fulton har typisk haft svært ved at sidde ned og lytte i skolen, og der er ingen bøger, PowerPoints eller digitale platforme ombord. I stedet er det sidemandsoplæring. Man lærer at lave mad ved at være i køkkenet og lave mad på skibet. Man lærer at arbejde med skibets motor og navigation ved at gøre det sammen med andre. Der er rigtig meget gammeldags mesterlære i det her, og det var en god uddannelse for nogle,« siger Frans Ørsted Andersen.

Unge med en tung bagage af problemer

Det er en bred gruppe, som er afsted på Fulton. Aldersmæssigt spænder de unge fra 14 til 30 år, og der er både mænd og kvinder. De kommer primært fra Esbjerg Kommune og står med en tung historik i bagagen. En del har været i specialtilbud, har været på

bosteder, har været inde over PPR eller igennem børnepsykiatrien. Nogle har alvorlige koncentrationsproblemer, de har måske haft et hash-misbrug eller har udviklet mærkelige døgnrytmer, hvor hele nætter bliver tilbragt foran skærmen.

Et af de gennemgående problemer, som de unge slås med, er oplevelsen af at være ensom og ikke være i stand til at indgå i venskabsrelationer med jævnaldrende. Det, de selv fremhæver som positivt ved deres forløb på Fulton, er da også først fremmest det med relationerne.

»De synes, det er rart at være der, at de ansatte er gode, og de føler sig trygge ved skipper. Der er ingen psykologer eller sagsbehandlere, der er ikke nogen socialrådgivere eller coaches, der har fat i dem her. Der er skipper og de andre sømænd, og de bliver udsat for sidemandsoplæring. Og for mange af dem er det en befrielse,« siger Frans Ørsted Andersen.

Efterværnet er på plads

Et væsentligt element i Fulton-forløbet er, at de unge vender hjem til noget nyt, når de igen kommer i land. Fulton kan både bruges som et introforløb på FGU, og som praktik i forbindelse med erhvervsuddannelsen til skibsassistent, og alle de unge, som gennemfører, er sikret en plads på en af søfartsskolerne i Frederikshavn, Svendborg eller på Skoleskibet Georg Stage, der også er en sejlede erhvervsskole. Samtidig har man på søfartsskolen fået lavet aftaler med forskellige rederier, så der venter et job som sømand bagefter.

Ikke en mirakelkur

Et ophold på Fulton må dog ikke opfattes som en slags mirakelkur, der vil have positive effekter for alle udsatte unge, understreger Frans Ørsted Andersen. Han peger på, at projektet ikke desto mindre rummer nogle værdifulde elementer, som mere generelt kan videreføres i andre projekter.

»Det er væsentligt, at der er en garanti for uddannelse eller arbejde i den anden ende. Det med sejlskibe kan tydeligvis også bidrage med noget væsentligt, så man burde overveje, om der skal etableres flere maritime socialpædagogiske projekter. Der er noget over at være på havet i sådan et træskib, som har effekter på os alle sammen. Men det kunne også være alle mulige andre ting, der flytter de unge ud af deres vantede rammer for en længere periode og kombinerer fysisk udeliv, erfaringspædagogik og sidemandsoplæring, med udvikling af positive relationer og sundere kost og søvnvaner.«

Fra fast disciplin til dialog

Fulton er en tremastet skonnert bygget i 1915, der ejes af Nationalmuseet og drives af Fulton Fonden. De fleste over 50 år kan formodentlig huske, hvordan skoleskibet Fulton i 1980'erne med Mogens Frohn Nielsen som skipper satte faste rammer for utilpassede unge. I

2017 blev ideen om et maritimt socialpædagogisk tilbud så taget op igen, men nu med en pædagogik, som lægger mindre vægt på disciplin og mere på dialog, lytning og empati.

»Der er tale om en håndholdt indsats for en lille gruppe unge af gangen. Visitationen til tilbuddet er afgørende, for det er klart, at der er mange unge, som ikke vil kunne passe til det her. Der står saltvand ind over rælingen, og der er vådt og koldt. Det er umuligt at sidde med en skærm eller en telefon, og alle skal jo være med til at holde skibet i gang. Man har tjanser med madlavning og rengøring, med motoren og med sejlene. Det er fysisk hårdt, og man spiser sundt og sover tungt, når dagen er slut. Det er et liv, som tiltaler nogle unge, der får livsmod og kan se sig selv som en, der er på søen. For dem er det et godt tilbud, men der er også andre unge, der absolut ikke ville kunne holde det ud,« siger Frans Ørsted Andersen.

Danmarks lykkeligste uddannelse

Hårdt arbejde, ingen mobiltelefon og du kan aldrig pjække. De unge elsker Skoleskibet Georg Stage.

På skoleskibet Georg Stage får eleverne ansvar med det samme og kan tydeligt se resultaterne af godt samarbejde.
Foto: Georg Stage.

Under dækket hænger køjerne så tæt, at de 63 unge ombord sover skulder ved skulder. Klokkeren 07:00 bliver man purret, og så er det om at pakke køjen sammen og stille op på række, hvor man får udleveret en skål vand til ansigtsvask og tandbørstning. Derefter er det i gang med at skrubbe dæksplanker og pudse messing på det gamle skoleskib.

Det lyder ikke som en drømmetilværelse, men de unge flokkes om Georg Stages tre master. For hver gang skibet tørner ud, kunne man fylde yderligere to eller tre skibe med kvalificerede ansøgere uden at bruge en øre på reklame.

Georg Stages elev-evaluering fra første togt 2021 er færdiggjort, og i alle kategorier for undervisning og samarbejde scorer skibet topkarakter.

»Dels har vi ekstremt dygtige og engagerede undervisere,« siger direktør Asser Amdisen, når han skal forklare skoleskibets succes. »Men det betyder også meget, at eleverne kan se, at de udretter noget konkret og får ansvar med det samme. Man kan stå som attenårig, mens havet gynger og have ansvar for skibet med 73 mennesker ombord. Selvfølgelig er der altid en styrmand og en kvartermester på dækket, men det er de unge, der har hånden på rattet, helt bogstaveligt. Det er et stort ansvar, og eleverne vokser med det.«

Udpluk fra evalueringen viser andelen af elever, der i høj eller nogen grad er tilfredse med:

- Undervisningen i praktisk sømandskab: 92,6%
- Undervisernes engagement og motivationsevner: 98,3%
- Undervisningen i motorlære: 94,6%
- Undervisningen i navigation: 94,6%
- Undervisning i skibsteknik: 100%
- Sikkerhed og brandbekæmpelse: 100%
- Samarbejdet ombord: 100%
- Kun køkkenarbejdet er ikke populært blandt eleverne, her er blot 78,2% tilfredse.

Georg Stage er en tremastet fuldrigger fra 1934, der uddanner 63 unge på hvert togt. Stiftelsen har drevet skoleskib siden 1882.

Se mere på www.GeorgStage.dk

Kan du være bekymret for de **unges** fremtid?

TÆNKER du at uddannelse er vigtig?

Mener du at **tryk** og **struktur**
er vigtig for læring?

TROR DU PÅ AT ALLE HAR RET TIL ET

LIGE VÆRDIGT **ungdomsliv**?
VIL du gerne hjælpe de unge

til at opdage og udnytte deres **potentiale**?

VED DU AT **KARISE EFTERSKOLE** HAR SPECIALISERET
sig i at arbejde med **Unge med særlige behov**?

**Vi glæder os til
at høre fra dig....**

KARISE EFTERSKOLE

Eleverne på Karise Efterskole er grundlæggende meget forskellige unge mennesker med forskellige særlige behov og læringsforudsætninger.

Nogle kommer fra beskyttede specialskolemiljøer, mens andre har fungeret i den almindelige folkeskole.

Fælles for dem alle er, at de har mod på at blive mere selvstændige, få nye venner og blive en del af

et unikt fællesskab.

Læs mere om efterskolen på vores hjemmeside

www.kariseefterskole.dk

 56 76 74 00

 kontor@kaef.dk

 Rønne Alle 7 • 4653 Karise

TEKST //

TORBEN ELSIG-PEDERSEN, REDAKTØR

Foto: Skoleskibet Georg Stage.

Vejleder:

Skoleskib giver unge en arbejdsidentitet

Karrierelæring er et helt centralt begreb, når unge står til søs og kombinerer skolegang med de helt nødvendige arbejdsopgaver, som skal løses hver dag for at få et skib til at fungere. Det fortæller uddannelsesvejleder Heidi Rosendahl Pinnerup fra Ungevejledning Herning.

Sammen med en kollega står hun for vejledningen af de 15 unge, som hvert år har et skoleårs undervisning og arbejdsliv som sømand på skoleskibet Marilyn Anne, som ejes af de tre kommuner Holstebro, Herning og Struer.

»Der er en noget anderledes vejledningsopgave forbundet med skoleskibet i forhold til det, jeg ellers møder som vejleder. Jeg har en opgave i at informere vores skoler om tilbuddet og deltager også i visiteringen af de unge til skibet i et samarbejde med PPR og skolerne,« fortæller Heidi Rosendahl Pinnerup.

Der skal det helt rigtige match til, for at et års ophold på skoleskibet bliver en succes. Derfor tilbydes de potentielle elever også en uges prøvetogt i maj måned forud for det kommende skoleår.

Når elever er visiteret til skibet Marilyn Anne varetage de to vejledere en individuel vejledning af eleverne,

når de ligger i havn i Struer, hvilket de gør med ugers mellemrum i sommer-sæsonen lige som skibet ligger i havn i vintermånederne. Selvom skibet ligger i havn bor eleverne på skibet og får skoleundervisning i fagene dansk, matematik og engelsk hver anden dag. Det hold som ikke får skoleundervisning indgår i de praktiske arbejdsopgaver på skibet.

»En vigtig del af vejledningen er også at koordinere og samarbejde med den rådgiver, som mange af eleverne har i kommunens børne- og familieafdeling, ligesom der skal samarbejdes med forældrene. Desuden gør vi meget ud af at vejlede til uddannelsesforløb og job efter opholdet.«

Som en naturlig del er eleverne i brobygning og der er besøg på fiskeriskolen.

En del af eleverne følger Heidi Rosendahl Pinnerup i en længere periode, hvis de ikke umiddelbart kommer videre i en uddannelse efter opholdet.

»Den målgruppe af elever som virkelig profiterer af et ophold, er unge hvor et almindeligt grundskoletilbud ikke helt fungerer. Det kan være unge, som er mere praktisk anlagt, nogle har lidt ekstra energi, nogle har brug for mil-

jøskifte. De nyder godt af et hold, hvor der er lidt mindre skole og masser af fysisk arbejde.«

Umiddelbart kan et ophold lyde lidt som et efterskoleår. Men der er forskelle:

»I forhold til et efterskoleophold, så får eleverne på skoleskibet en arbejdsidentitet. De bliver dygtige til at arbejde, møde til tiden, stå ude i træls vejr uden brok, følge ordre og har mere disciplin. Arbejdsidentitet er en gave, man ikke får med fra en efterskole. Og når eleverne er i praktik i virksomheder, er det typisk også det vi hører. Nemlig at de kan opføre sig ordentligt. At de kan tage fat. Desuden ser vi, at mange får øget selvværd og nogle oplever måske for første gang, at de også kan noget i skolen. Der er også unge som for første gang i mange år siger, at de har oplevet et venskab. Det er skræmmende at høre, når de har gået i skole i 8-9 år,« siger Heidi Rosendahl Pinnerup og tilføjer: »De oplever som en konsekvens af arbejdsfællesskabet, at der er brug for dem og plads til dem.«

Vi har hjertet med – og giver aldrig op!

Kender du en ung,
der er tæt på at falde
fra en uddannelse?

Holdstart

Efterår 19 uger
(start august)

Forår 23 uger
(start januar)

HESTE

E-SPORT

HÅNDVÆRK

9. KLASSES PRØVER

“HURTIG I JOB”

TEKST //

3 X R: **RIE THOMSEN, RANDI SKOVHUS OG RITA BUHL**

Rie Thomsen: Forskningsenheden i vejledning, DPU, Aarhus Universitet, professor, Ph.d. i karrierevejledning.

Randi Boelskifte Skovhus: Center for Livslang Læring og Program for karrierevejledning, VIA. Ph.d. i karrierevejledning.

Rita Buhl: Lektor på VIA, underviser på Diplomuuddannelsen i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning.

Gamle hjerner i et karrierespæktiv

Er ældres hjerner en overset kapacitet i et karrierespæktiv, fordi vi har så travlt med at glorifisere det nye, det hurtige og det ungdommelige.

Anmeldelse af Henning Kirk: 'Godt nyt om gamle hjerner. Om hjernens livskarriere og voksenlivets vækstmuligheder.' Gyldendal.

I denne bog tager Henning Kirk livtag med nogle, efter hans mening, sejlivede fortællinger om alderdom som svækkelse. Han forsøger at formidle et neuroforskningsbaseret opmuntrende blik på, hvordan hjernen hos mennesker udgør et livslangt byggeprojekt. Et byggeprojekt, som med den rette tilgang udvikler nogle helt særlige senior-kompetencer, som man kun kan leve sig til. De sejlivede fortællinger finder vi i sproget og i befolkningsundersøgelser, der dog ifølge Kirk kan være behæftet med fejl. For hvordan afgøres det, hvad alderen i sig selv betyder, og hvad der skal forklares ud fra andre faktorer? Kirk mener, at de største fejlkilder findes, når det er kognitive funktioner, der undersøges.

Noget tyder nemlig på, at en nedsat kognitiv funktion hos ældre må knyttes sammen med hjernens svækkelse af sygdom. Men den kognitive præstation findes også lavere hos forsøgspersoner, som er 'gået i stå' og derfor ikke har vedligeholdt deres kognitive færdigheder. Der sættes altså her spørgsmålstegn ved de ret almindelige talemåder og antagelser: "nu har jeg/du jo rundet...", så kan jeg/du jo heller ikke...".

Tidligere aldringsforskning har således, ifølge Kirk, bidraget til at tegne et billede af ældrebefolkningen, hvor man systematisk undervurderer ældre voksnes præstationsmuligheder. Op igennem 80'erne sker der det, at tillægsordet 'ældre' ændres til et navneord 'en ældre', og hermed sker der en kategorisering af en befolkningsgruppe, alene på baggrund af deres alder. Som Kirk ser det, kan sproget bære og forstærke det, som det udtrykker: "en kategori af individer eller borgere, som fra da af med sprogets kraft blev beskrevet og opfattet som en homogen gruppe ... med fælles behov." Kategorien 'ældre' bliver på den måde synonym med 'omsorgskrævende', og vi har nu 'ældrepleje', 'ældrecheck', 'Ældresagen' og 'ældreområdet'. Kirk peger på, hvordan et paradoks præger området. Vi ser forskning dokumentere at ældre borgere som helhed bliver stærkere helbreds-mæssigt, socialt og økonomisk, men samtidigt bliver denne del af befolkningen i medier og i politik beskrevet som en byrde og plejekrævende.

Sideløbende med begrebet 'ældre' bliver begrebet om seniorer anvendt – dog i en modsat betydning og mest i forhold til arbejdsmarkedet, pensioner og kulturpolitik. Seniorbegrebet peger altså fremad, hvor ældrebegrebet og ældrepolitikken regner fra døden og baglæns.

Hjernens livskarriere

Kirk tager os således med på en lille semantisk undersøgelse, som nok for mange af os udfordrer vores hjemblindhed og appellerer til et normkritisk blik. Vi må, ifølge Kirk, besinde os på at tænke over de sejlivede fortællinger og begreber og indregne nyere forskning, som bringer godt nyt om gamle hjerner. Med en opmærksomhed og en viden om, hvad der skal til, kan vi som mennesker udvikle os livet igennem på måder, der ændres med alderen. Man kan tale om hjernens livskarriere som et livslangt byggeprojekt. Dette redegøres der for i et let tilgængeligt sprog, omend det er neurovidenskab, der her formidles, i kapitel 3. Vi hører om pruning, neuroner, synapser, hippocampus og gliaceller, men fortviwl ej – Kirk forbinder det hele til den hverdagslige verden, og ender ud med den store fortrøstning: Hjernen skrumper, men forstanden vokser. Det sker dog ikke af sig selv, men netop ved at gøre en forebyggende indsats, vide at øvelse gør mester og vide, at der findes såvel en biologisk som en psykologisk forklaring på, hvad der ligger til grund for menneskelige evner til at udvikle seniorkompetencer, dvs. at vi kan blive ved med at forbedre vores evner og færdigheder i voksen- og seniorårene.

Så hvad er så opskriften på den forebyggende indsats? Træning og vedli-

geholdelse og at undgå sygdomme og nedslidning. Jo – her bliver ansvaret måske lige lidt stort for den enkelte, men Kirk peger da også på, hvordan vores samfundsstrukturer, arbejdsmarkedets indretning og sociale fællesskaber er medvirkende til enten at skabe skrøbelige og plejekrævende ældre eller det modsatte, at lægge kimen til at mennesker udvikler de særlige seniorkompetencer, som han redegør for i bogens 5. kapitel. Traditionelt har aldringsforskning være optaget af alt det man mister med alderen, men fra slutningen af 1900-tallet har psykologer og sociologer også vist interesse for de evner og færdigheder, man kunne forbedre i løbet af voksenlivet. Kirk beskriver her, hvad vi skal forstå som særlige seniorkompetencer, og som netop er særlige, fordi de ikke opnås i ungdommen.

Gamle hjerner tænker bedre

Seniorer tænker anderledes, lyder det. Forfatteren beskriver, hvordan børn og unges tænkning typisk er præget af umiddelbare følelser. Senere lader vi 'det synke ind', vi 'trækker lige vejret' og vi 'sover på det'. Der skelnes mellem at tænke hurtigt og langsomt. Ved langsom tænkning indgår eftertanke, og handling foregår efter 'moden overvejelse' eller 'ved nærmere eftertanke'. Og alt dette fordi vi i en moden alder

har flere erfaringer at inddrage og bygge beslutninger på, før vi handler. Kirk mener, at vi i vores ungdomsfikserede kultur har en tendens til at overvurdere unges hurtighed. Han skriver, at det er sjældent, at det vigtigste er at kunne trykke hurtigt på en knap, men at det at vide, hvilken knap man skal trykke på, vil være klart vigtigere i de fleste situationer. Men hvad er det så, vi kan kalde for seniorkompetencer, der er forskellig fra den hurtige, den intuitive og den følelsesbetonede handling?

Kirk er inspireret af den amerikanske psykiater, Gene Cohen, som udskiller tre tænke måder, der kendetegner seniorer, og som Kirk vælger at være betegnende for sit begreb 'seniorkompetencer'. Det er henholdsvis relativistisk, dialektisk og systematisk tænke måde. Relativistisk handler om at inddrage flere aspekter og vinkler; dialektisk handler om at kunne forholde sig til modstridende synspunkter; og systematisk tænke måde handler om, ja, overblik og systematik. Endelig er seniorkompetent tænkning præget af emotionel kontrol og grundlaget for professionel empati.

Gennem de næste kapitler eksemplificeres seniorkompetencerne i form af udvalgte erhverv; flyveledere og piloter, bygningsnedkere, sygeplejerske og sosu-assistent, ledere, musikere og dirigenter. De to sidstnævnte med sær-

lig fokus på, hvordan netop disse fag har en meget gunstig indvirkning på hjernens udvikling gennem hele livet. De to kapitler, kapitel 8 og 9, kan måske for nogle virke lidt nørdede, men skulle man tilfældigvis være musisk udøvende, så bliver de helt klart meget spændende og inspirerende at læse.

Visdom til karrierevejledning

Nå, men hvorfor skal vejledere, som flest vejleder børn og unge (da voksenvejledningen ikke har så fremtrædende en position i det danske samfund – endnu) læse en bog om 'gamle hjerner', om aldringsforskning og hjernens udvikling i alderdommen. Det skal vi, fordi den gode historie starter tidligt i livet, og fordi den fortsætter længe efter, vi i Danmark har en tendens til at 'skrive borgere ud af ligningen' og erklære dem for en ældrebyrde. Hvis vi holder fast i den udlægning af udviklingspsykologien og anden viden om menneskers livskarriere, så risikerer vi simpelthen at misse nogle for individet, men også samfundsmæssige vigtige ressourcer. Vi risikerer at gøre samfundet uklogere, end det behøver at være.

Kirk slår til lyd for, at vi som samfund skal oparbejde en livsbevidshed hos borgerne, der bebor det, og at det starter allerede i ungdomsårene i skolen og på ungdomsuddannelserne. Arbejdspladserne må lægge mere vægt på at udruste yngre medarbejdere med den viden og bevidsthed om, hvordan deres evner og færdigheder kan udvikles gennem hele arbejdskarrieren. Og endelig må arbejdsgivere, fagforeninger og efter-videreuddannelser styrke deres formelle mulighed for fortsat læring med udgangspunkt i aldringsforskningens nye erkendelser. Kirk mener, der mangler en sammenhængende strategi i samfundet for at understøtte og anvende seniorkompetencer i samspil med ungdommens innovationstrang.

Vores eftertanke, efter at have læst 'Godt nyt om gamle hjerner', handler en hel del om, hvordan vi i karrierevejledningen kan anvende den visdom, som vores seniorer sidder inde med til gavn for vejledningen i Danmark og for samfundet. Og ikke mindst tænker vi på, hvordan vi kan vise det Kirk kalder for seniorkompetencer den respekt, som de burde vises og derved blive et klogere og visere samfund.

TEKST //

MARIE NORDSKOV NIELSEN

MEDLEM AF BESTYRELSEN I DANMARKS VEJLEDERFORENING

At skifte arena – og selv være vejledningssøgende

Denne eftertanke tager udgangspunkt i en personlig oplevelse, som har fået og får betydning for min vejledning og ikke mindst forståelsen af vejledningssøgendes situation og overvejelserne om skift.

Jeg har været efterskolelærer og -vejleder i over 20 år og kunne mærke, at jeg efterhånden havde behov for forandringer og udvikling. Disse tanker og følelser var faktisk flere år undervejs og til sidst måtte jeg handle på dem. Og så startede første læringsproces, for hvad vil man så og hvad kan man, når man sådan vil skifte arbejdsområde. Jeg havde naturligvis en vis forforståelse for forskellige andre erhverv og arbejdspladser, men reelt var min viden begrænset og byggede mest på fordomme, fortolkninger og forestillinger.

Denne uvidenhed kan man tilgå på forskellig måde – og ofte kan en vejleder være god i denne proces, som kan spørge, være med til at afklare muligheder og ikke mindst åbne nye aspekter. Og pludselig kunne jeg tage mig selv i at udføre vejledningspraksis på mig selv! Hvilke arbejdsopgaver sætter du stor pris på og vil ikke undvære i dit kommende job? Hvilke fordele og ulemper ser du ved konkrete arbejdspladser og erhverv? Hvor langt vil du flytte dig fysisk? Nøjagtig de samme typer af spørgsmål, som jeg havde stillet til mange unge, som skulle vælge ungdomsuddannelse.

Jeg var heldig! Jeg fandt min nye arena med den rigtige mavefølelse og oplevelse af, at dette kunne blive godt og spændende – som FGU-vejleder. Og så startede næste læringsproces, og her var "min vejleder" ikke helt opmærksom!

Når hverdagen ændres, om det så er i forbindelse med uddannelse eller arbejde, så er det et omfattende skift, som både giver muligheder for at ændre gode og dårlige vaner, starte på en frisk og derved præsentere sig på ny. Og det kræver hårdt arbejde! For alt er nyt og de små vaner man har, de kan ikke bare overføres, men skal skabes i nuværende rammer. Det giver en naturlig træthed, da hjernen er på overarbejde hele tiden. Man er opmærksom på alle signaler, alle opgaver, alle informationer og samtidig optaget af, hvordan man selv fremstår og agerer i alle situationer.

Især denne sidste del tager jeg med fra min proces, når jeg snakker med unge om at skifte og komme videre i uddannelsesforløbet. Emnet har jeg ofte berørt, men nu har jeg oplevet på egen krop, hvad det vil sige og føler mig derved faktisk opgraderet og kan langt bedre nuancere situationen. På den måde kan vi måske forberede de unge til de skift, som de kommer ud for og derved forberede dem endnu mere og give dem en god start, som er så vigtig for en god overgang.

Og jeg tror faktisk, at det er sundt og lærerigt for vores virke, at vi også

>> Og jeg tror faktisk, at det er sundt og lærerigt for vores virke, at vi også selv prøver at være vejledningssøgende: At se vores praksis fra den anden side.

selv prøver at være vejledningssøgende: At se vores praksis fra den anden side. Det kan være i forbindelse med et jobskifte, men også andre situationer kan give os fornemmelsen og være med til at belyse, hvad, hvordan og hvornår noget virker og ikke virker. Og reelt kan det være i alle situationer, hvor vi står med et valg mellem flere ting – og især der, hvor vi er lidt på gyngende grund og gerne vil lande med en god jordforbindelse.

DET ER GODT AT VÆRE I TVIVL

friefagskoler.dk
Faglighed i praksis

Frie Fagskoler er
erhvervsrettede og
virkelighedsnære kostskoler
for unge med praktiskfaglige
interesser.

PRØV FØR DU VÆLGER

Eleven kan vælge en af følgende faglinjer på forskellige niveauer:
Håndværk • Gamedesign • Design • Sundhed, omsorg, pædagogik
• Event • Turisme • Gastronomi • Hest • Landbrug

Erhvervslinje

Når en praktikplads og faglig interesse er vigtig for at komme i mål og videre på EUD eller EUX

10. klasse

Når der lige behøves et boost i en anderledes praktisk og kreativ 10. klasse inden gymnasiet eller en erhvervsuddannelse/EUX

Akademilinjje

Når et fag skal nørdes igennem på højt niveau og i mange timer – og at bestå en optagelsesprøve er næste trin mod uddannelse

Joblinje

Når der er særlige behov, som skal tilgodeses, og målet er at blive klar til et ufaglært job

Mulighed for mentorordning fra 16 år
og enkeltfag i dansk og matematik

